

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

Quomodo Numeri, & Figurae sint initia rerum. Cap. 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

ea, quasi in antro recipiuntur, non formæ, sed formarum imagines: iure ea quoque inter recipientia infima est, proportionem respondens umbris, quas recipit; à quibus nos in terræ antro collocati deludimur, cum ea verè esse putemus; nec vnquam nos decipi animaduertimus, quousque anima in corpore sopita, non expergiscitur: & caput suum vnà cum mente supra cælum attollens, aciem ad verè entia nō conuerterit: in qua conuersione nos cætera negligentes, exclamamus; Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.

Quomodo Numeri, & Figurae sint initia rerum.

CAP. XIII.

Pythagoras, quem, vt Deum, excoluere multi, & Plato summopere est imitatus; ex numeris res constare, ac numeros esse essentias rerum existimauit: id ipsum frequenter quoque de Geometricis figuris, ac superficiebus affirmauit: Propterea etiam Plato, sæpe ex numeris, frequenter ex Geometricis figuris, res componi asseruit. Dicebat Pythagoras, Par, & Impar, Quadratum, & altera parte Lōgius, cum aliis ab eo enumeratis contrarietatibus, esse principia rerum. Præsertim tamen id munus tribuebat numeris; quoniam numeri magis seruant conditionem principij, quàm figuræ; cū
numeri

numeri sint priores Geometricis magnitudinibus, & figuris; immò cum figuræ Geometricæ in numeros, vt in principia resoluantur. Prætereà, quia numeri sunt priores, & à materia magis seiuncti; conuenientiùs animæ, & menti respondent, quàm Geometricæ figuræ: è contra figuræ Geometricæ, quoniam magis seruant conditiones materiæ, aptiùs respondent materiatis rebus: ideò rectiùs abiuncta, per numeros, corporata, per Geometricas figuras explicantur. In Mente non Geometricæ considerantur figuræ, præterquam in eminentia numerorum; solùm ibi vigent originales numeri: in Natura præsetim figuræ inueniuntur: in Anima media, & numeri, & figuræ considerantur; numeri tamen dominantur. Hæc cum dicantur à Pythagora, approbentur à Platone, damnentur ab Aristotele; pro veritatis notitia, & Peripateticarum instantiarum repulsione, considerandum est: Pythagoram, & Platōnem, non adeò fuisse mentis inopes; vt putarint, re vera ex Geometricis figuris, Arithmeticiſve numeris res naturales constare; quemadmodum iis sæpe obiicit Arist. manifestissimè enim Plato Mathematicas disciplinas in accidentibus versari, neque præcipua rerū initia cognoscere, in sexto de R. P. & in 7. nec non alibi affirmavit. Lucidissimè etiam Pythagoras distinctionem numerorū, in numerantes, & numeratos cognouit: & propterea, dum figuras, & numeros esse initia rerum di-

xerunt; id in triplici significatione potest con-
 feri verum. Primò, intelligendo nomine nu-
 meri, & figurarum, non numerum Arithmeti-
 cum ab anima constitutum, vel externam fi-
 guram; sed numerum substantialem, ac figu-
 ram indiuiduam, & exactissimam; quæ in ideis
 viget, priores sunt anima, & reliquorum sunt
 initia; de quibus cumulatissimè in libro de I-
 deis verba fecimus. Secundò, eadem sententia
 vera est analogicè, ratione conuenientia in
 proprietatibus, & conditionibus. Et hoc luci-
 dissimè ex eo colligimus; quia cum Plato vni-
 uerso Orbi, & simplicibus corporibus putauit
 rit conuenire figuram orbiculatam; & propter-
 eam moueri in orbem, in Timæo asseruerit: At-
 tamen respiciens mox ad proprietates, asse-
 rebat: Vniuerso, conuenire figuram duodecim
 facierum; Igni, pyramidem; Terræ, figuram
 cubam; & sic de cæteris: in qua significatione
 dixit Arist. in 8. Metaph. cont. 10. definitiones,
 & essentias rerum, perinde ac numeros se ha-
 bere. Tertiò, vera est eadè sententia, respicien-
 do ad numerum; non quidem Arithmeticum,
 & numerantem; sed numeratum externarum
 rerum: in qua significatione dixit Arist. in pri-
 mo Cœli, & in secundo de Partibus animalium,
 Naturam multa perficere numero ternario:
 quatenus perfectio rerum proximè in tribus
 est posita, in principio, medio, & fine. Hæ tres
 explicationes, quamuis primo aspectu videantur
 diuersæ; attamen interius consideratæ, ita
 se

se habent, vt vna ex altera pendeat: ex numeris enim idealibus ortum ducunt, tanquam imitationes, & vmbrae, numeri rerum numerati, ac numerorum proprietates; quas nos deinde per numeros numerantes, vt nobis notiores explicamus: Quibus explicandi modis iure merito viri hi sapientissimi vtebantur, Pythagoras, & Plato. Illi enim primò accuratam rebus mathematicis nauabant operam: nam optimè cognoscebant, ingenia per huiusmodi disciplinas conuenienter parari ad inquirendum in scientiis illud exactum, & exquisitum, quod eis conuenire potest; ad percipiendam vim demonstrationis; ad gradus abstractionum à materia, sine quibus nemo exactè philosophari valet. Propterea præcipiebat Plato, ne quis mathematicarum ignarus, in Academiam ingrederetur. Mathematicis itaque disciplinis Pythagoras, & Plato imbuti; euncta veluti per res sibi domesticas, & familiares; & veluti per res, quæ cunctis rebus conuenienter aptari possent, per mathematica explicabant. Et id etiam propterea libenter efficiebant; vt disciplinas, quas diuinum munus esse cognoscebant, seorsum à vulgi contagione solutas, purioresque conseruarent; & solis puris, solutisque animis eas patefacerent. Et iure etiam vtimur numero, pro denotanda rerum perfectione: nam ex numero numerato consergit conueniens ordo, ratio, proportio, & consonantia rerum. Ex hæctenus explicatis

272 ACADEM. CONTEMPLAT. LIB. VII.

patet primò, numeris vario modo conuenire
virtutes: patet secundò, numeros, & figuras
esse, & non esse principia rerum: demum
constat, litem Aristotelis cum Pla-
tone, & Pythagora, his de re-
bus, esse in verbis, non in
sententia.

FINIS LIBRI SEPTIMI.

STE.

